

Уважаеми колеги,

Преди четири години вие ми гласувахте доверие и ме избрахте за ректор на НМА.

Тъкмо тези четири години ми помогнаха да доразвия качествата си на организатор, да вникна в различните зони на академичното управление и да добия достатъчно административен опит, за да застана днес пред вас и да поискам отново да ми гласувате доверие и да подкрепите с вашите гласове програмата за втори мандат на управление на НМА „Проф. Панчо Владигеров“, която ще представя пред вас.

Вярвам, че с направеното през изтеклия период от 2020 г. досега аз и екипът ми сме допринесли за материалното и финансово укрепване и творческото развитие на нашата Академия.

Програмата, която ви предлагам, е съобразена с динамиката на бързо променящите се условия за развитие на висшето образование. Тя очевидно ще продължи и в следващите години, но се надявам заедно да се справим с всички очаквани и неочаквани трудности.

Тази мандатна програма е написана от мен, но всъщност нейни автори сме всички ние, обединени в общи цели. Надявам се да я приемете и заедно да я осъществим, за да издигнем артистичния и образователен авторитет на нашата Академия на още по-високо ниво.

МАНДАТНА ПРОГРАМА

за развитието на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“

от проф. д-р Сава Д. Димитров

Целите и задачите в тази програма за развитието на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ са съобразени с продължителността на мандата от 2024 до 2028 година.

Мисия

Като се основава на високия творчески и научен капацитет на преподавателския състав и на актуалните европейски и световни критерии и изисквания за съвременно единно музикално образование, Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, стъпила на своите дългогодишни академични традиции и стандарти, трябва да продължи да се развива и усъвършенства като модерна образователна, творческа, методическа и научноизследователска институция.

Основна цел

Да се следва и обогатява съществуващата Стратегия за развитието на НМА и да се работи за изпълнението на нейната Политика, като се върви по възходящия път на образователно и творческо разгръщане на институцията, за да продължи утвърждаването ѝ като водещо висше музикално училище на Балканите, подготвящо висококвалифицирани музикални кадри, чиито компетенции се признават навсякъде по света.

Принципи на работа

Приемам като ръководни ценности следните принципи:

- Отговорност към институцията и законосъобразност в администрирането на всички академични дейности – образователна, художествена, научноизследователска, кадрова, включително в областта на повишаване на материалното и финансовото състояние;
- Гъвкавост и ефективност на решенията за управлението и развитието на НМА;
- Комуникативност и толерантност в работата с колегията;
- Грижа и защита на трудовите, педагогическите, артистичните и социални интереси на колегите и на НМА;
- Равнопоставеност на всички членове на преподавателския и административния състав и прозрачност при вземане на решения в управлението;
- Приемственост в утвърдените образователни и творчески практики и търсене на иновативни методи за тяхното надграждане.

Основни задачи

I. ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

1. Работа по привличане и прием на бакалаври, магистри и докторанти:

- Да продължаваме да проявяваме гъвкавост и индивидуален подход за мотивиране и привличане на кандидат-студенти от училищата по изкуствата и извън тях;
- Да продължаваме да прилагаме ЗВО в частта му, предвиждаща съвместна учебна дейност на НМА със сродни училища чрез сключване на договори и споразумения;
- Да продължаваме да подкрепяме желаещите за обучение в ОКС „магистър“, а най-перспективните магистри да бъдат насочвани към обучение в ОНС „доктор“ с оглед създаване на качествен кадрови потенциал за академична професионална

реализация;

- Чрез осъвременените интегрални програми да продължаваме да привличаме в НМА кандидати за ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“ и от други висши училища в страната и чужбина;

- Да продължаваме да разширяваме мрежите от посредници за привличане на чуждестранни студенти от ЕС и извън него.

2. Развитие и обновяване на образователния процес:

- Да използваме и обогатяваме възможностите на академичната Електронна система за преподаване и обучение (ЕСПО) в цялостния образователен процес;

- Да работим за още по-голямо интегриране на електронното обучение и то да се подчини на спецификата на изучаваните в НМА дисциплини; да продължаваме да прилагаме и развиваме успешните методи, интегриращи информационните и комуникационните технологии в образователния процес;

- Да продължи дейността на платформата за дистанционно електронно, онлайн и смесено обучение с разработени курсове за дисциплините в специалностите, за които този начин на преподаване е възможен, като се създадат и се поддържат модули и програми, съдържащи електронно базирани учебни дейности и учебни материали;

- Да продължим изграждането на електронната платформа за сътрудничество, академичен обмен и комуникация между висшите училища, обучаващи в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“;

- Да продължим да използваме и да обновяваме електронната платформа за въвеждане и публичност на оценките от приемни, семестриални и годишни изпити;

- Да продължим дигитализацията на фонда на библиотеката на НМА по етапи – нотни материали и книги, – дългосрочна цел, посочена и в първата мандатна програма;

- Да продължим осигуряването на абонаменти за големи по

обем бази данни за обогатяване и разширяване на достъпа до научна литература и нотни материали;

3. Прилагане на работните програми за управление на качеството на обучението:

– Да продължаваме да прилагаме последователно Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав в НМА „Проф. Панчо Владигеров“, основана върху утвърдените от НАОА стандарти и критерии;

– Да продължаваме да следваме ясни механизми и критерии за оценка, спомагащи за насърчаване на постиженията в педагогическата и творческата работа при атестацията на преподавателите.

4. Актуализиране на системата за проследяване на реализацията на студентите:

– Да поддържаме и надграждаме базата данни към Кариерния център, достъпна за работодателите и даваща информация за професионалната реализация на завършилите студенти;

– Да продължим активния комуникационен подход през Алумни клуба към нашите бивши възпитаници и приятели в България и по целия свят, за допълнително отваряне и въздействие на образователните и творчески стратегии на НМА.

5. Разработване на нови образователни форми и създаване на нови бакалавърски, магистърски и докторантски програми, включително и с обучение на чужд език:

– Да продължим активната работа и задълбочим съвместните програми със сродни чужди висши училища;

– Да продължим подготовката и участието в европейски образователен консорциум от няколко висши училища от различни европейски страни за синхронизиране на образователните

станданти, учебните планове, програмите и кредитите с оглед достъпа на нашите студенти и докторанти до европейски дипломи, с които да им се осигури възможност за интеграция в обединеното европейско пространство на пазара на труда;

– Да продължим разработването на съвместни магистърски, интегрирани и хибридни програми с други висши училища по изкуствата в България и чужбина за разширяване на професионалната квалификация на студентите и за увеличаване и усъвършенстване на възможностите им за реализация;

– Да продължим изработването и въвеждането на магистърски програми, които съответстват на новите образователни стратегически политики на ЕС, както и на концепцията за свързаност в европейските висши училища;

– Да продължим издаването на съвместни дипломи с други висши училища по изкуствата в България и чужбина, предполагащи уеднаквеност на кредити и критерии за оценяване, за да постигнем образователен интегритет;

– Да се разработят и акредитират магистърски програми на чужд език за привличане на чуждестранни студенти в НМА.

6. Създаване на Департамент за специализирана подготовка:

– Департаментът е самостоятелно звено, включващо и Центъра за продължаващо обучение, и езиковото обучение, и езиковата подготовка за придобиване и повишаване на квалификацията (въвеждаща, продължаваща и допълнителна) на български и чуждестранни граждани, специалисти, докторанти и студенти в различни етапи на обучение в съответствие с действащата нормативна уредба;

– Департаментът да се превърне в център за учене през целия живот с национален обхват в областта на музикалното и танцовото изкуство;

– Да се свърже дейността на Департамента с Европейската референтна рамка на ключовите компетентности за учене през

целия живот;

- Да се разшири тематичният кръг на предлаганите курсове от Департамента чрез активно включване на всички факултети на НМА, като се увеличи обхватът на целевите групи;

- Да се изгради и реализира стратегия за публична информация за съществуването на Департамента за специализирана подготовка и за привличане на кандидати;

- В Департамента ще се администрират и координират дейности от всички факултети.

II. ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ

- Да продължаваме да подкрепяме кадрово, творчески и материално цялостната дейност на високо квалифицирания академичен състав на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ и на Академичния симфоничен оркестър като ефективен творчески и учебен инструмент, в името на практическото сценично израстване на студентите инструменталисти, певци, диригенти и звукорежисьори (като част от концертите на оркестъра продължават да се изнасят и извън НМА);

- Да продължаваме изключително ползотворната практика учениците от средните училища в страната да участват като солисти в концертите на Академичния симфоничен оркестър, да бъдат привличани към творческия живот на НМА като резултат от връзките между висшето и средното музикално образование в България;

- Да разширим възможностите студенти от висши музикални училища в чужбина да участват в концертите на Академичния симфоничен оркестър (като солисти, диригенти и композитори);

- Да продължава утвърдената практика Академичният симфоничен оркестър да е учебна среда и за международни майсторски класове;

- Да продължим да подкрепяме работата на Учебния

музикален театър да създава собствени проекти – като концертна и сценична продукция;

– Да продължаваме да подкрепяме Студентския симфоничен оркестър, Големия смесен хор, Камерния хор, Камерния симфоничен оркестър и Биг бенда, като се популяризира дейността им, а продукцията им се представя и на сцени извън НМА;

– Да продължат добрите практики за стимулиране на студентското творчество чрез реализиране на съвместни концерти между отделните факултети;

– Да продължим организирането на „открити дипломни концерти“ не само в НМА, но и на други сцени;

– Да продължим подкрепата за организирането на концерти и конкурси по повод юбилейни годишнини в НМА;

– Да продължим творческите срещи с изявени творци под формата на майсторски класове, семинари и открити уроци;

– Да продължим провеждането на методически срещи с преподаватели от специализираните училища по изкуствата с цел съгласуване на педагогически и методически стандарти;

– Да продължим разширяването на контактите на НМА чрез двустранни договори с различни музикални творчески институции във и извън страната.

III. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

– Да съдействаме за генериране на повече проекти за създаване на учебно-методична литература, свързана с образователните нужди на НМА, чрез субсидиране през определените към бюджета средства за научноизследователска и художественотворческа дейност от МОН, както и чрез външно финансиране;

– Да продължим активното взаимодействие с МОН, като изискваме увеличаване на субсидията за художественотворческа и научноизследователска дейност на основата на предвидените в ЗВО средства в размер на не по-малко от 10 на сто спрямо

издръжката на обучението;

– Да продължим осигуряването на оптимални специализирани условия за изследователска дейност на редовните докторанти и на докторантите на самостоятелна подготовка;

– Да продължим активно да подкрепяме дейността на Академичното издателство за публикуване на Алманаха на Академията, сборниците „Академични пролетни четения“, „Интегрална музикална теория“, „Докторантски четения“, електронните издания „Музикална критика“, студентското електронно научно издание, както и на други научни изследвания, важни за научното израстване на младите музикални изследователи;

– Да продължим да подкрепяме електронните издания на НМА за публикуване на оригинална научна продукция, създадена в Академията;

IV. РАЗВИТИЕ НА ПРЕПОДАВАТЕЛСКИТЕ КАДРИ

– Да продължим да актуализираме, въз основа на акредитацията, прогнозния план за развитие на академичния състав на НМА за следващите години с цел подобряване на професионалния статус на преподавателите и на необходимото кадрово окомплектоване на катедрите и факултетите;

– Да продължим процеса на поощряване на младите преподаватели за научноизследователска дейност и на осигуряване навременното им развитие съгласно ЗРАСРБ;

– Да се привличат най-перспективните магистри за асистенти при необходимост в съответната дисциплина;

– Да проследяваме с особено внимание и грижа изявени и талантиливи млади хора още от обучението им в музикалните училища, и особено в годините на следване в НМА с цел оформяне на перспективен кадрови потенциал за Академията.

V. СТУДЕНТИ И ДОКТОРАНТИ

– Да предоставяме още повече възможности пред

студентите за включване в работа по проекти, анализи, практически занимания, като се отчитат резултатите от всичките им изяви;

- Да продължаваме да стимулираме научните и изпълнителските изяви на студентите и докторантите, като им създаваме възможно най-добри форуми за изява и като бъдат включвани в изследователски колективи с публикуване на техните най-качествени научни трудове;

- Да продължаваме да работим съвместно със Студентския съвет за решаване на учебни и социално-битови проблеми;

- Ръководството да съдейства за по-рационално използване на собствения бюджет на Студентския съвет;

- Да продължим установената практика студентите в анкетна форма да изказват мотивирано мнение за учебния процес.

VI. КОНТАКТИ

- Да продължаваме да поддържаме и развиваме контактите с висшите училища по изкуствата в страната, както и с висши училища и факултети, сродни по специалности с тези в НМА, за творчески обмен между студенти и преподаватели;

- Да се стремим постоянно да осъществяваме контакти с висши училища по изкуствата от европейски и от други страни по света – за сътрудничество и международна мобилност на академичния състав, студентите и докторантите, за творчески обмен между студенти и преподаватели;

- Да се поддържа доброто равнище на програмата ЕРАЗЪМ+ и да се използват програмите за университетска мрежова интернационализация на висшето образование на ЕС, като се положат усилия за увеличаване на входящата и изходящата мобилност;

- Да продължим да усъвършенстваме новите форми и стратегии на програмата ЕРАЗЪМ+ в НМА, да разширяваме дейността ѝ и още по-ефективно да използваме финансовите средства, като се съдейства за повишаване на административния капацитет на персонала;

- Чрез ЕРАЗЪМ+ да популяризираме НМА като домакин на семинари, участник с презентации в международни форуми и в сборни формации, организирани от ВУ – партньори по програмата;
- Да продължаваме да работим за адаптиране и периодично актуализиране на учебните програми за постигане на синхрон с най-добрите практики в европейското обучение при осъществяване на международната студентска мобилност.

VII. ГОЛЕМИ МЕЖДУНАРОДНИ КОНКУРСИ В НМА

- НМА да се утвърди като център за провеждане на значими конкурси с национално и международно значение;
- Да се организират международни конкурси, свързани с дейността и творчеството на музиканти с международен авторитет, основоположници на националните школи, професори в Академията;
- Да продължим съвместната дейност по международния конкурс за кларинетисти „Проф. Сава Димитров“, който се провежда на две години. (първите две издания на конкурса вече минаха с голям международен успех, започната е работа по третия конкурс);
- Да приключи процесът по подготовката на първия международен конкурс „Проф. Панчо Владигеров“, организиран от НМА, който в бъдеще ще се състои всяка година в следната последователност: 2025 г. – конкурс за пианисти; 2026 г. – конкурс за цигулари; 2027 г. – конкурс за камерна музика и камерно пеене; 2028 г. – конкурс за композитори;
- За тази цел е подходящо да се създаде специална фондация „Проф. Панчо Владигеров“, която да е организационният и финансов инструмент за подобна структура и която да организира конкурса съвместно с НМА (за първия конкурс – за пианисти, финансовите средства вече са осигурени);
- Да задълбочим отношенията с швейцарската фондация „Геза Анда“ и НМА да се превърне в постоянен партньор при представяне на лауреатите от нейния едноименен конкурс

(основите на това партньорство са вече поставени през март 2024).

VIII. МЕДИЙНО ПРИСЪСТВИЕ

– Да продължаваме да използваме услугите на професионален PR, за да бъде представян творческият и научният живот в НМА по телевизионните и радиоканалите, във Фейсбук и Инстаграм, както и на електронно базирани платформи, за да се утвърждава общественият ѝ образ и мястото ѝ в културния и социалния живот в България и чужбина.

IX. АДМИНИСТРАЦИЯ

– Да продължаваме да осъществяваме ефективна координация между ректора, заместник-ректорите, деканите, ръководителите на катедри и администрацията, между преподавателите и администрацията, между студентите и администрацията;

– Да продължаваме да разширяваме обхвата на електронното обслужване на студентите и преподавателите, като се сведе до минимум използването на хартиени носители;

– Да продължаваме да публикуваме редовно на официалния сайт на НМА цялата актуална информация, свързана с Академията.

X. БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

– Да се увеличат основните трудови възнаграждения до 10 на сто до края на първата мандатна година, а до края на мандата увеличението да бъде до 25 на сто, като се търсят източници и за допълнителното материално стимулиране;

– Да се увеличат възнагражденията за допълнителните хонорувани часове, като за база служи процент от минималната работна заплата в страната;

– Да се намерят пътища за увеличаване на средствата, определени към бюджета на НМА за

капиталови разходи, като се използват максимално възможностите, които дава проектното финансиране, чрез сътрудничество, дарения и спонсори.

XI. СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ, МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА, ОБНОВЯВАНЕ

– Да продължим да подобряваме материалната база при наличие на финансови възможности, основно чрез средствата за капиталови разходи към бюджета на НМА;

– Да осигурим средства за нова сървърна конфигурация за замяна на съществуващата;

– Да оползотворим целевите средства от МОН и програмното финансиране за ремонт на студентското общежитие в бл. 22б за повишаване качеството на живот на студентите в НМА;

– Да усвоим осигурения капитал в размер на 850 хиляди лева целево финансиране за закупуване на музикални духови и ударни инструменти, както и автоматичен екран и проектор и звукозаписна техника за целите на катедра „Поп и джаз изкуство“ и обновяване на голямата концертна зала НМА;

– Да се намерят източници за финансиране и разработване на конструктивен проект за изграждане на асансьор в сградата на бул. „Христо и Евлоги Георгиеви“ № 94, който да осигурява достъпна среда за хора със специални потребности;

– Да осигурим източници за финансиране на асфалтиране и облагородяване на територията на сградата на ул. „Акад. Людмил Стоянов“ № 6;

– Да осигурим средства за доизграждане на охранителните съоръжения и видеонаблюдение за двете сгради на НМА;

– Да осигурим средства за подмяна на порталната врата към двора на сградата на бул. „Христо и Евлоги Георгиеви“ № 94 и за поставяне на нова кабина за охраната;

– Да се поддържа и обновява инструментариумът, с който работят преподавателите и студентите в сградите на НМА и в

общезитията.

XII. СТИЛ НА УПРАВЛЕНИЕ

– Управлението на НМА има колективен характер. Основните решения се вземат от Академичния съвет след обсъждане сред академичната общност;

– Ректорът на НМА се съобразява и изпълнява взетите решения, като решава самостоятелно текущите задачи и проблеми и се ръководи в своите действия от ангажиментите, които е поел в сключения от него Договор за управление с Министъра на образованието и науката, както и от ангажиментите, поети в настоящата Мандатна програма;

– Основен дълг на Ректора е да отстоява интересите на Академията, на колегията и на студентите, като запазва духа на уважение и толерантност, академичния тон и достойнството при общуване.

Проф. д-р Сава Д. Димитров

При работата ми върху Мандатната програма, която ви представих, съм се ръководил от натрупания си личен опит, но получих ценни съвети и от много хора – професор д-р Наташа Япова, професор д-р Димитър Цанев, професор д-р Борислава Танева, проф. д-р Адриана Благоева, проф. д-р Ивайло Кринчев, проф. д-р Свилен Райчев, главния счетоводител Соня Ханджиева, д-р Мариан Георгиев. На всички тях благодаря сърдечно.